

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ผลกระทบจากการยึดด้านศุลกากรวังเต่า ต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว
ชื่อผู้เขียน	นายพลวิเชียร ภูทองไชย
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุมภ์ สายจันทร์ ประธานกรรมการ อาจารย์ทศพร กสิกรรม กรรมการ อาจารย์ณัชชาภัทร อุ่นตรงจิตร กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงความเป็นมาของการยึดด้านศุลกากรวังเต่าหลังเกิดเหตุ-ปัจจุบัน 2) ศึกษาถึงผลกระทบหลังจากเกิดเหตุการณ์ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาว 3) ศึกษาถึงการรับรู้ของคนไทย-ลาวต่อเหตุการณ์ยึดด้านศุลกากรวังเต่า และ 4) ศึกษาถึงความร่วมมือของไทย-ลาวในการแก้ไขปัญหาหลังเกิดเหตุการณ์ขึ้น โดยประมวลผลการศึกษาจากการวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ยึดด้านศุลกากรวังเต่า ทั้งฝ่ายไทย-ลาวรวมทั้งสิ้น 26 ท่าน ทั้งนี้ได้นำแนวคิดการก่อการร้าย การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การรับรู้ และทฤษฎีการเมืองเกี่ยวพันมาใช้เป็นกรอบของการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า เหตุการณ์ยึดด้านศุลกากรวังเต่าเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2543 ถือเป็น การก่อการร้ายของกลุ่มต่อต้านรัฐบาลลาวที่มีท่าวสีสุก ไชยแสง เป็นผู้นำ โดยมีสมาชิกที่เข้าร่วมทั้ง คนไทยและคนลาวอพยพด้วยมูลเหตุจูงใจที่สำคัญคือความยากจน และความสัมพันธ์ทาง เครือญาติ เจตนากรรมของปฏิบัติการก็เพื่อเรียกร้องความสนใจจากประชาคมระหว่างประเทศเกี่ยว กับการเมืองในลาว อย่างไรก็ตามปฏิบัติการครั้งนี้ต้องประสบกับความล้มเหลวเมื่อทหารลาวได้ใช้ กำลังเข้าต่อสู้จนกลุ่มผู้ก่อการร้ายเสียชีวิตทันที 6 คน อีก 28 คน ได้หลบหนีเข้าประเทศไทย และถูก เจ้าหน้าที่ไทยจับกุมตัวไว้บริเวณด่านช่องเม็กที่อยู่ตรงกันข้ามกับด่านวังเต่าของลาว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาวที่สำคัญคือ ความหวาดระแวงที่เพิ่มขึ้นของลาวที่มีต่อไทย และยิ่งเมื่อรัฐบาลไทยไม่สามารถดำเนินการส่งบุคคลทั้งหมดให้ตามทีรัฐบาลลาวเรียกร้อง ได้แล้ว ก็ยิ่งช่วยตอกย้ำความเชื่อของลาวที่มองไทยมาโดยตลอดว่าให้การสนับสนุนกลุ่ม "คนไม่ดี" ความหวาดระแวงดังกล่าวยังส่งผลต่อเนื่องถึงความพยายามที่จะลดการพึ่งพิงทางการค้าของลาวที่มีต่อไทย ด้วยการนำมาตรการกีดกันทางการค้ารูปแบบต่างๆ มาใช้กับการนำเข้าสินค้าของไทย

เหตุการณ์นี้ยังมีส่วนทำลายบรรยากาศของความร่วมมือระหว่างไทย-ลาวในการที่จะแก้ไข ปัญหาที่ยังคงค้างมาจากอดีต ก็คือ ปัญหาการปักปันเขตแดนที่ไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบลาวตาม สนธิสัญญาที่ทำขึ้นกับฝรั่งเศส และปัญหาผู้อพยพชาวลาวที่เข้ามาลี้ภัยในไทยหลังรัฐบาล คอมมิวนิสต์ลาวเข้าปกครองประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาที่ไทยต้องแบกรับภาระโดยลำพังตลอดมา นอกจากนี้การนำเสนอลาวจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของสื่อมวลชนทั้งสองประเทศ ยังนำมาซึ่งความ ขัดแย้งและมีการตอบโต้ระหว่างกันเพื่อหักล้างความน่าเชื่อถือของอีกฝ่ายอย่างรุนแรง ชนิดที่ไม่ เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ของความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ แน่แน่นอนว่าด้วยการนำ เสนอลาวของสื่อมวลชนในระบบการเมืองการปกครอง และกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมนั้นที่ แตกต่างกัน ย่อมจะนำมาซึ่งการรับรู้ของคนไทย-ลาวต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแตกต่างกันตามไปด้วย กล่าวคือ ขณะที่คนไทยมองว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการก่อการร้ายของกลุ่มต่อต้านรัฐบาลลาวที่มี จุดประสงค์ทางการเมือง แต่คนลาวกลับมองว่าเป็นเพียงการปล้นทรัพย์สินของกลุ่มโจรธรรมดา

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลลาวได้ใช้ความพยายามแล้วหลายครั้งในการเรียกร้องให้ ไทยส่งตัวผู้ก่อการร้ายทั้งหมดมารับการลงโทษในลาวอย่างไม่มีเงื่อนไข เพื่อแสดงความจริงใจของ ไทยที่มีต่อลาว โดยรัฐบาลลาวได้พยายามเน้นย้ำให้ไทยระลึกถึงข้อตกลงร่วม "ไกสอน-เกี๋ยงศักดิ์ 2522" ที่ว่า จะไม่ยอมให้ใครใช้ดินแดนของกันและกันเพื่อปฏิบัติการก่อการร้ายต่ออีกฝ่าย ขณะที่ รัฐบาลไทยกลับเน้นในเรื่องการปฏิบัติตามกระบวนการยุติธรรมของไทยอย่างเคร่งครัด ก่อนที่จะมี การพิจารณาตามกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งถือเป็นจุดยืนที่แตกต่างกันของทั้งสองประเทศ จนทำให้ปัญหานี้ยังคงยืดเยื้อกระทั่งถึงปัจจุบัน

Thesis Title	Impact of the Seizure of Wang Tao Customs Office on Thai-Lao Relations	
Author	Mr. Polvichian Pookongchi	
M.A.	Political Science	
Examining Committee	Associate Professor Dr. Kosum Saichan	Chairman
	Lecturer Tosporn Kasikam	Member
	Lecturer Natchapat Ountrongchiat	Member

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study the background of the incident, which occurred in the capturing of the Customs Office of Wang Tao, 2) to investigate the effects against the relationship existing between Thai and Laos, 3) to observe the perception as well as the reactions of the population of Thailand and Laos after the incident has occurred, and 4) to explore the co-operation between Thai and Lao governments aimed at the dissolution of the conflicts existing after the incident, by evaluations, research and interviews to be made. Regarding qualified personalities relating to the incident of capturing the mentioned Customs Office, a total of 26 persons both the personalities of Thai and Laos have been interviewed. The consideration for the study of the incident has been framed under the scope of the approach of terrorist activities, the extradition, the perceptions and linkage political theories involved are to be applied within the frame of study.

The results show that the incident of capturing the Customs Office at Wang Tao on July 3rd of B.E. 2543 was a terrorist activity made by the group of anti – Laotian Government. This terrorist group is under the leadership of Tao Sreesuk Chaisang, an acting as the leader. The members of this group, both Thais and Laotians have the main motivation of poverty, and relations to lineage. The aim of this operation was to induce the interest of international communities to the local politics in Laos. However, this operation failed when the Laotian Government's military operation was made against this group. There was an immediate fatality of 6 terrorists, while another 28 fled over the Thai border

and were arrested by the Thai authority. The culprits were under the confinement area at Chong Mek border, at the opposite side of Laotian border of Wang Tao. These incidents were truly a critical conflict and division between Thai – Laos relationship, causing the suspicion and distrust that the Laos feel against all Thais. In addition, after the Thai Government was unable to send the culprits to the Laotian Government as had been requested, it suggested to the Laotian people that the Thais were supporting this group "The Bad persons" to act against their peaceful country. The mentioned suspicions have also effected and reduced trading reliability; traditionally the Laotians entrusted to Thais.

The incident has also destroyed the good atmosphere, which traditionally existed for co-operation between Thai – Laos to solve the conflict still existing from the past, the boundary demarcation. The problem of boundary demarcation has given Thailand great disadvantages under the treaty made with France and also disadvantages of the Laotian immigration since the Communist Party has governed Laos. The Thai Government has such burdensome liabilities to the Laotian refugees. Furthermore, the arguments of the media of the two countries has put salt on the wounds and has greatly damaged the credit of both countries at the worst level in the history of the relationship of the two countries. It is certain that the criticism and propagation of the media for the different political systems and the different socialization of soothing have made the people have different perceptions about the incident between the Thais and Laos. While the Thais have classified the incident as one of the political conflicts in Laos and a terrorist act against the Laotian Government, the Laotian people believe that the incident was just an act of plundering carried out by the common culprits.

At all times in the past, the Laotian Government has tried in vain to send the culprits under extradition for trial and punishment in Laos without any conditions and to prove of sincerity of the Thais to the Laotian people. Under the Participate Agreement of "Kaisorn – Kriengsak 2522", they agreed on the principle that both countries shall not let their territories to be used for any terrorist acts against each other. The Thai Government, in contradiction, strictly restrained to the principle of its justice process in prior of consideration for the requested extradition. The different applications made the two countries have different point of views and the conflicts are unlikely to be dissolved.